

SUSRETI SA IZNIMNIM LJUDIMA

*Bodhidharma • Gautama Buddha • Chiyono • Chuang Tzu
Dioniz • Kahlil Gibran • Gurdjieff • Heraklit • Isus • Kabir
Krishna • J. Krishnamurti • Lao Tzu • Meera • Nietzsche
Pitagora • Rabiya al-Adabiya • Rumi • Sanai • Sokrat*

OSHO

HARŠA - BREGANA
2018.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
1. Bodhidharma	11
2. Gautama Buddha	23
3. Chiyono	49
4. Chuang Tzu	55
5. Dioniz	69
6. Kahlil Gibran	73
7. Georgij Ivanovič Gurdjieff	79
8. Heraklit	93
9. Isus	109
10. Kabir	123
11. Krishna	139
12. J. Krishnamurti	147
13. Lao Tzu	159
14. Meera	179

15. Friedrich Nietzsche	187
16. Pitagora	197
17. Rabiya al-Adabiya	209
18. Jalaluddin Rumi	213
19. Hakim Sanai	223
20. Sokrat	235
POGOVOR: Onkraj povijesti	243
O AUTORU	245
OSHO MEĐUNARODNI CENTAR ZA MEDITACIJU	247

PREDGOVOR

Vaši umovi su od početka iskrivljeni, usmjereni prema utilitarističkim ciljevima. Podučavaju vas matematici, podučavaju vas zemljopisu, povijesti. Povijest je besmislica, ona je potpuno nepotrebna. Zašto biste čitali o drevnim idiotima? Bolje je zaboraviti na sve njih. Zašto bi se brinuli oko Džingis-kana, Tamburlainea, Nadir Shaha, Aleksandra Velikog, Napolena? Zbog čega? Čime su ti ljudi doprinijeli ljudskoj svijesti? Oni su poput otrova; oni su na svaki mogući način zaustavljali ljudski napredak, ljudsku evoluciju.

U svojim povijesnim knjigama nećete pronaći imena kao što su Lao Tzu, Chuang Tzu, Lieh Tzu, Ko Hsuan - čak ni u fusnotama. To su ljudi koji su pravi temelj ljudske svijesti, oni su naša nada. Ali njihova imena nećete nigdje pronaći; upravo suprotno, povjesničari će u vama stvoriti sumnju; da li je Isus ikada postojao, da li je Krishna bio povijesna osoba ili samo mit, da li je Mahavira bio stvaran ili je on plod mašte; da li je Buddha zaista hodao na zemlji ili je on bio projekcija naših snova, naših želja?

Sigmund Freud kaže da su ti ljudi ispunjenje naših želja. Mi želimo da postoje takvi ljudi, ali oni nisu postojali, i ako su kojim slučajem postojali, oni nisu bili takvi kakvima ih mi opisujemo. To je bio uzrok neslaganja između Freuda i njegovog učenika Carla Gustava Junga; ta udaljenost je od ogromnog značaja. Freud je vrlo pragmatičan; Jung je poetičan. Jung polaže golemu vjeru u mitologiju, a ne vjeruje povijesti. U ovome se u potpunosti slažem sa Jungom.

Sve mitologije svijeta su bliže istini nego vaša takozvana povijest. Ali mi svoju djecu podučavamo povijesti, ne mitologiji. Mi ih podučavamo aritmetici, ne poeziji. Način na koji ih podučavamo poeziji - podučavamo ih tako da se brzo zasite i ona im postaje toliko dosadna da kada učenik napusti sveučilište, on nikada više neće pročitati Shakespearea, on nikada više neće čitati radove Milтона. Sama imena Shakespearea, Milтона, Kalidasa će u njemu izazvati mučninu. Profesori su ga toliko mučili pod krinkom tih imena da je on izgubljen zauvijek. Nitko ga nije ohrabrio, on nije postao poetičan; on je izgubio sav interes za poezijom. Nitko nije podržao njegovu kreativnost, nitko mu nije pomogao da nauči poetiku.

Učenjaci su tako pametni u uništavanju svega što je lijepo svojim komentarima, tumačenjima, svojim takozvanim učenjem. Oni sve pretvaraju u nešto teško, čak i poezija uz njih postaje ne-poetična.

Ja nikada nisam pohađao poeziju na sveučilištu. Voditelj odjela me neprestano pozivao, on bi rekao, "Pohađaš druge predmete, zašto ne dođeš na poeziju?"

Odgovorio sam, "Zato što želim zadržati svoj interes za poezijom. Ja volim poeziju. Znam da su vaši profesori potpuno ne-poetični; oni nikada nisu spoznali poeziju u svom životu. Ja ih jako dobro poznajem. Čovjek koji podučava poeziju na sveučilištu svako jutro odlazi sa mnom u šetnju. Nikada ga nisam vidio kako promatra drveće, sluša ptice, gleda izlazak sunca."

Na sveučilištu na kojem sam se nalazio, izlazak i zalazak sunca su bili nešto nevjerojatno lijepo. Sveučilište se nalazilo na brdu koje

1.

BODHIDHARMA

U dugoj evoluciji ljudske svijesti nikada nije postojao takav neobični buddha poput Bodhidharne - veoma rijedak, vrlo jedinstven, egzotičan. G. I. Gurdjieff mu je na neprimjetan način bio blizak, ali ne toliko.

Postojali su mnogi buddhe na ovom svijetu, ali Bodhidharma se među njima izdvaja poput Mount Everesta. Njegov način postojanja, življenja i izražavanja istine je jednostavno njegov; on je neusporediv. Čak i njegov majstor, Gautama Buddha, se ne može usporediti sa Bodhidharmom. Čak bi i Buddhi bilo teško probaviti ovog čovjeka.

Ovaj čovjek, Bodhidharma, putovao je iz Indije do Kine kako bi širio poruku svog učitelja. Iako su razdvojeni tisuću godina, za Bodhidharmu i slične ne postoji vrijeme, ne postoji prostor - za Bodhidharmu, Buddha je bio suvremenik. Na površini postoji rupa od tisuću godina između Buddhe i Bodhidharne, ali u stvarnosti ne postoji niti jedan trenutak praznine. Na površini, Buddha je bio mrtav već tisuću godina kada je Bodhidharma došao na scenu, ali u samom središtu, on je zajedno sa Buddhom. Iz njega progovara su-

4.

CHUANG TZU

Chuang Tzu je rijetko cvjetanje, rijede od Buddhe ili Isusa, jer je on sve postigao kroz razumijevanje. Za Chuang Tzua ne postoji metoda, ne postoji meditacija. On kaže: jednostavno shvatite “činjeničnost” stvari. Vi se rađate - što ste učinili kako biste se rodili? Vi rastete - što ste učinili kako biste narasli? Vi dišete - što ste učinili kako biste disali? Sve se kreće samo od sebe, stoga zašto se mučiti? Dopustite životu da teče; tada ćete biti u opuštenom stanju. Nemojte se mučiti i nemojte se kretati uzvodno, nemojte pokušati plivati, samo plutajte uz struju i dopustite da vas struja odvede gdje god treba. To plutanje je vrhovno cvjetanje.

Prvo što trebate razumjeti u vezi Chuang Tzua jest - budite prirodni. Sve ne prirodno treba izbjegavati. Nemojte činiti ništa ne prirodno. Priroda je dovoljna - ne možete ju poboljšati.

Ali ego kaže: “Ne, možeš poboljšati prirodu” - na taj način nastaje kultura. Svako poboljšanje prirode stvara kulturu, a čitava kultura je poput bolesti - što je čovjek kulturniji, to je opasniji. Chuang Tzu nije

6.

KAHLIL GIBRAN

Kahlil Gibran je čista glazba, misterij kojeg samo poezija može Kobuhvatiti, ali samo povremeno. Prošla su stoljeća; postojali su mnogi veliki ljudi, ali Kahlil Gibran je kategorija za sebe. Ne mogu zamisliti, čak ni u budućnosti, čovjeka sa takvim dubokim uvidom u ljudsko srce, u nepoznato koje nas okružuje.

On je učinio nešto nemoguće. On je uspio dovesti nekoliko dijelova nepoznatog u ljudski jezik. On je uzdigao ljudski jezik i ljudsku svijest na novu razinu. Kroz Kahlila Gibrana, svi mistici, svi pjesnici, sve kreativne duše su se ujedinile i počele teći.

Iako je on bio iznimno uspješan u privlačenju ljudi, on i dalje osjeća da to nije čitava istina, da je to samo djelić. Ali vidjeti djelić istine je početak hodočašća koje vas vodi do vrhovnog, do apsolutnog, do univerzalnog. Još jedan prekrasan čovjek, Claude Bragdon je rekao o Kahlilu Gibranu nekoliko riječi: “Njegova moć dolazi iz velikog spremnika duhovnog života, inače ona ne bi mogla biti tako univerzalna i prodorna. Ali veličanstvenost i ljepota jezika ko-

7.

GEORGIJ IVANOVIČ GURDJIEFF

Georgij Ivanovič Gurdjieff je jedan od najznačajnijih majstora ovog doba.

On je jedinstven na mnogo načina - nitko nije rekao u suvremenom svijetu stvari na način kao što je to učinio Gurdjieff. On je poput suvremenog Bodhidharme ili Chuang Tzua, potpuno apsurdan ali u stvarnosti daje odlične smjernice prema oslobođenju ljudske svijesti. Često je znao reći, "Vi ste u zatvoru." Ponekad bi otišao još dublje u stvarnost i umjesto da kaže, "Vi ste u zatvoru," rekao bi, "Vi ste zatvor." To je točnije.

Ako želite izaći iz zatvora - bolje rečeno, ako ne želite biti zatvor - prvo što trebate shvatiti jest da se nalazite u zatvoru... da ste vi zatvor. Ovo treba uvijek imati na umu kao jedan od prvih principa tragača za istinom.

Tendencija ljudskog uma jest poricati ružne stvari, sakriti stvari za koje ne želimo da drugi znaju - sakriti ih u dubine nesvijesti kojih i sami nismo svjesni. Na taj način zadržavamo svoju površnu osobnost.

Gurdjieff je imao priču o tome...

Postojao je čarobnjak koji je živio u udaljenoj šumi, i imao je mnogo ovaca, jer su one bile njegova jedina hrana. U toj dubokoj šumi on je čuvao sve te ovce kako bi svakoga dana mogao ubiti jednu. Prirodno, ovce su ga se bojale, i pobjegle bi u šumu, iz straha da je došao njihov dan. Njihovih prijatelja više nema... sutra možda neće biti ni njih. Iz straha su bježale daleko, duboko u šumu. Svakoga dana ih je morao pronaći, to nije bilo nimalo lako.

Konačno, čarobnjak je izveo trik. On je hipnotizirao sve ovce, i rekao je svakoj ovci, “Ti si iznimka; svi će umrijeti, ali ti ne možeš umrijeti. Ti nisi obična ovca; ti imaš božanske privilegije.” Nekima je rekao, “Ti nisi ovca; ti si lav, ti si tigar, ti si vuk. Ovce bivaju ubijene. Ti se ne moraš skrivati u šumi; sramotno je da se lav sakriva u šumi zbog straha da ne bude ubijen... samo ovce bivaju ubijene.” Na taj način, uspio je hipnotizirati sve ovce na različite načine.

Nekim ovcama je čak rekao, “Vi ste ljudi, ljudska bića, a ljudska bića se ne ubijaju međusobno. Vi ste poput mene. Nemojte se bojati i bježati od straha.” Od tog dana, nijedna ovca nije pobjegla u šumu, iako su svakoga dana promatrale kako jedna ovca biva ubijena. Ali sve ovce su mislile, “To je ovca; ja sam tigar, lav, ljudsko biće. Ja sam posebna i iznimna, ja imam božansku privilegiju...” Toliko različitih priča je bilo smješteno u njihovim umovima.

Gurdjieff kaže da ako ne shvatite da ste u zatvoru, da ste vi zatvor - tada nema nade da ćete se osloboditi. Ako vjerujete da ste slobodni, vi ste hipnotizirana ovca koja vjeruje da je lav - koja se ne treba ničega bojati - koja vjeruje da je ljudsko biće. Ona nastavlja promatrati kako se druge ovce ubijaju, a ona i dalje ostaje u hipnotiziranom stanju, nesusjesna svoje stvarnosti.

Sve religije zajedno, možda nesusjesno, stvorile su iznimno hipnotičko stanje. Ljudi vjeruju da imaju besmrtnu dušu. Ne kažem da to nije istina, govorim da oni ne znaju u što vjeruju. Zato što vjeruju da imaju besmrtnu dušu, oni ju nikada ne otkrivaju. Njima se govori, “Vi

Kada je po prvi puta P. D. Ouspensky došao pred Gurdjieffa - jedan od Gurdjieffovih učenika unutarnjeg kruga je pokušavao mjesecima, govoreći da želi dovesti prijatelja. Konačno je dobio dozvolu. Jedne hladne večeri u Rusiji - padao je snijeg - Ouspensky, sa velikim uzbuđenjem, sa tisuću pitanja i riječi koje prolaze kroz njegov um... on je bio svjetski poznat, jedan od najznačajnijih matematičara njegovog doba. Što se tiče pisanja, nitko se nije mogao usporediti sa njim; on piše čudesno. Njegove knjige su prevedene na mnoge jezike. Nitko nije znao Gurdjieffa; poznavala ga je samo mala grupa od 20 ljudi. Ouspensky je mislio da će na isti način ući u to društvo kao što je ušao u druga društva, klubove, sastanke... ali ovo je bilo nešto sasvim drugačije.

U slabo osvijetljenoj prostoriji Gurdjieff je sjedio gledajući u pod, a 20 ljudi oko njega je sjedilo u istom položaju, gledajući u pod. Ouspensky i prijatelj su se priključili grupi - Ouspensky, vidjevši sve, vidjevši što su radili... nisu ga upoznali niti ništa slično. Čovjek koji ga je doveo je jednostavno sjeo u isti položaj i počeo gledati u pod.

Ouspensky, misleći da je ovo pravilo, sjeo je u isti položaj i počeo gledati u pod. Ali što god on činio, njegov um bi neprestano radio: "Što radim ovdje? On me doveo da upoznam ovog Gurdjieffa. To je taj čovjek, koji sjedi u sredini; ali on me nije ni pogledao. Što oni traže na podu? Na podu nema ništa. Svih dvadesetoro sjedi."

Prolazile su minute - kao da su prolazili sati. Tiha noć, osvijetljena uz malu svijeću, i zvuk snijega kako pada vani... A ti ljudi nastavljaju sjediti. Prošlo je pola sata, a njegov um je radio neprestano: "Što se događa, što ja radim ovdje?"

U tom trenutku ga je Gurdjieff pogledao i rekao, "Ne brini. Uskoro ćeš sjediti ovdje sa tim ljudima na isti način, bez ometanja. Oni su naučili kako sjediti sa majstorom... sjediti na način da se svijest jednoga počinje stapati sa svijeću drugoga. Ovdje ne sjedi 21 čovjek, već 21 tijelo i jedna duša, bez misli. Trebat će ti vremena.

Oprosti što si morao čekati pola sata; vjerojatno ti se tih 30 minuta činilo kao vječnost.

Sada uzmi ovaj papir, otiđi u drugu sobu. S jedne strane napiši što znaš. S druge strane napiši što ne znaš. Zapamti da ono što napišeš da znaš, nikada nećemo diskutirati; s time je gotovo. Ti to znaš i ja se ne želim miješati u to. Ono što ne znaš, taj dio ću te podučiti.”

Sa drhtajućim rukama - po prvi puta Ouspensky je postao svjestan onoga što zna. On je pisao o Bogu, on je pisao o paklu i raj, on je pisao o duši i seobi duše - ali što on točno ZNA?

Otišao je u drugu sobu i sjedio sa papirom i olovkom. Dok je provjeravao ono što njegov um zna, ono što ne zna - po prvi puta u svojem životu on je provjeravao svoj um; inače se to ne događa - nitko ne provjerava svoj um; ono što zna i ono što ne zna. Nakon nekoliko minuta izašao je sa praznim papirom i rekao, “Ja ne znam ništa. Morat ćeš me podučiti svemu.”

Gurdjieff je rekao, “Ali ti si napisao toliko knjiga. Ja sam pročitao tvoje knjige i mislim da čovjek koji ne zna ništa ne može pisati tako dobro.”

Ouspensky je rekao, “Oprosti mi. Ja nisam upoznat sa načinom tvog rada, ali unutar nekoliko minuta si me učinio svjesnim mojeg potpunog neznanja. Želim započeti ni iz čega. Oprosti mi za te knjige. One su napisane u snu, jer sada vidim da ne znam ništa o Bogu. Čitao sam o Bogu, ali to nije spoznaja. Želim znati samo jednu stvar: što se događa ovdje?”

Gurdjieff je odgovorio, “To je način stvaranja šupljeg bambusa. Svi ti ljudi čekaju da postanu prazni. Kada postanu prazni, to označava njihov ulazak u školu. Ovo je izvan škole, škola je unutar nje. Kada postanu prazni, kada sam zadovoljan jer su prazni, oni će biti primljeni. Mi nismo ovdje da te podučimo nečemu. Mi smo ovdje da ti pomognemo da spoznaš. Mi ćemo stvoriti situacije u kojima ćeš sam doći do spoznaje.”

9.

ISUS

Tko je Isus Krist? To pitanje se postavlja već stoljećima. Ali oni koji postavljaju pitanja su u krivu, kao i oni koji su na ta pitanja odgovarali, jer je to pitanje nastalo iz određenih predrasuda, kao i odgovor. Oni se uopće ne razlikuju; njihov izvor je isti.

Pitanje su postavili oni koji su sumnjali u Isusovu božanstvenost. Na to pitanje su odgovorili oni koji nisu bili spremni vjerovati u Isusovu čovječnost. Oni su bili spremni vjerovati u njegovu polovicu. Židovi su bili spremni vjerovati da je on bio čovjek. Kršćani su bili spremni vjerovati da je on Bog. Židovi su poricali njegovu Božansku polovicu. Kršćani su poricali njegovu čovječju polovicu.

Tko je Isus Krist? Kršćani ga ne žele vidjeti kao Isusa, sina čovječjeg - čovjeka od krvi, mesa i kostiju, poput drugih ljudi. Židovi ne žele vjerovati u njega kao Boga, kao božansko biće - stvoreno od čiste svijesti, a ne od krvi, mesa i kostiju.

Nitko nije bio spreman potpuno vjerovati u Isusovu cjelovitost. To nije slučaj samo sa Isusom, to je slučaj sa svim majstorima - Buddhom,

U yogi to stanje nazivaju *nadam*, određeno stanje harmonije, sklada. Kada čovjek nestane u Bogu i čovjekov sukob sa Bogom nestane, nastaje *nadam*, nastaje harmonija - ono što Heraklit naziva "skrivenom harmonijom". *Nadam* je homeostaza - harmonija, ritam. Vi ste izvan ritma, vi niste usklađeni sa Bogom, to je vaša patnja. Isus je u skladu sa Bogom, to je njegova radost. Ako je i on jadan, ako je i on tužan, koja je razlika između njega i vas? Razlika jest da on suosjeća s vama, ali on je u stanju potpune radosti. Zapravo, zato što je on u stanju potpune radosti, on se sažalijeva nad vama, on suosjeća sa vama. On vas želi uvesti u to stanje potpune radosti. Zato on kaže, "Tražite, i dat će vam se; tražite, i pronaći ćete; pokušajte, i otvorit će vam se."

Isus nikada nije umro na križu. Potrebno je barem 48 sati kako bi osoba umrla na židovskom križu; postoje slučajevi u kojima su ljudi proveli šest dana na križu, a da nisu umrli. Zato što je Isus skinut sa križa nakon samo šest sati, on nije mogao umrijeti na križu. To je bila zavjera između bogatog simpatizera Isusa i Poncija Pilata da razapnu Isusa u petak, i to što kasnije - jer subotom židovi ne rade ništa; Šabat im to ne dozvoljava.

Dogovoreno je da će razapeti Isusa kasno poslijepodne, tako da ga prije izlaska sunca spuste sa križa. On je možda bio u nesvijesti od tolikog gubitka krvi, ali nije bio mrtav. Tada su ga držali u pećini, i prije nego što je Šabat završio i prije nego što su ga židovi ponovno razapeli, njegovi sljedbenici su ukrali njegovo tijelo. Grobnica je bila prazna, a Isusa su odnijeli iz Judeje. Kada je ozdravio, otputovao je u Indiju i živio je dug život - 112 godina - u Kašmiru.

To je slučajnost, ali prekrasna slučajnost, da je i Mojsije umro u Kašmiru. Ja sam posjetio grob obojice. Njihovi grobovi su dovoljan dokaz, jer su to jedini grobovi koji ne pokazuju prema Meki. Muslimani okreću svoje grobove prema Meki, stoga su u cijelom

svijetu svi muslimanski grobovi okrenuti prema Meki, a Kašmir je muslimanski grad.

Ta dva groba nisu bila okrenuta prema Meki, i natpis na njima je na hebrejskom, što nije uobičajeno za muslimanski grob - hebrejski nije njihov jezik. Ime Isusa je napisano točno onako kako ga izgovaraju židovi, "Jošua". "Isus" je kršćanski prijevod tog židovskog imena. Grob je definitivno Isusov.

Jedna obitelj se brinula za oba groba - oni se nalaze na istom mjestu, Pahalgam - ista ta obitelj se stoljećima brine za oba groba. Oni su židovi - oni su i dalje židovi - i pomogli su mi pročitati što je napisano na oba groba.

Mojsije je došao u Kašmir kako bi pronašao pleme židova koji su se izgubili na putu od Egipta do Jeruzalema. Kada je došao do Jeruzalema, počeo se brinuti da se čitavo pleme izgubilo negdje u pustinji. Kada su se njegovi ljudi smjestili u Jeruzalemu, on je otišao tragati za izgubljenim plemenom, i pronašao ih je u Kašmiru. Kašmirci su uglavnom židovi - kasnije su ih muslimani na silu preobratali - i Mojsije je živio sa njima i umro ondje.

Isus je također otišao u Kašmir, jer se tada znalo da je Mojsije ondje pronašao izgubljeno pleme. Vrata Judeje su bila zatvorena - tamo bi ga objesili - jedino mjesto gdje može pronaći ljude koji govore isti jezik, ljude koji posjeduju istu vrstu uma, gdje neće biti stranac, je Kašmir. Prirodno, on se zaputio tamo.

Ali on je naučio svoju lekciju. On je odbacio ideju da je on sin Božji; inače će ga i ovi židovi razapeti. Odbacio je ideju da je on mesija. On je živio sa nekoliko svojih intimnih prijatelja i sljedbenika u Pahalgamu.

Pahalgam je imenovan po Isusu, jer se on običavao nazivati "pastirom" - Pahalgam znači "grad pastira". To je bila mala kolonija Isusa i njegovih prijatelja, koji su brinuli o grobu njihovog praoca i osnivača židovske tradicije. Isus je ostao židov do samog kraja; on nikada nije čuo za kršćanstvo.

Oni su usamljeni. Ono što oni govore može razumjeti samo odabrana nekolicina. Ono što oni donose svijetu je nešto nadzemaljsko i ako niste u izravnom kontaktu sa njihovim srcima, nećete ih moći razumjeti - sve ćete krivo protumačiti. Isus je pogrešno shvaćen, Sokrat je pogrešno shvaćen, Al-Hillaj Mansoor je pogrešno shvaćen. Kada pronađete religioznog čovjeka, budite sigurni da će on biti pogrešno shvaćen. Ali kada on umre, stvari će se smiriti. Kada on umre, svećenstvo stvara novi posao.

Židovi već 2000 godina pate od srčanog udara jer su propustili posao. Kršćanstvo je sada najveći posao na svijetu... a oni su ga propustili. Židovi nisu ljudi koji će propustiti priliku za posao; oni imaju oko za takve stvari.

Čuo sam priču... stoljećima se događalo da svake godine na određeni dan u Vatikanu, glavni rabin u gradu dolazi sa svitkom u ruci na trg svetog Petra, gdje ga čeka papa. Tisuće židova i kršćana se okuplja kako bi vidjelo ovaj susret pape i glavnog rabina, ali ono što se događa između njih, nitko ne zna. Rabin se poklanja, daje svitak papi. Papa se poklanja - i to je sve.

Sljedećeg jutra, svitak se šalje rabinu na čuvanje do sljedeće godine. Kroz 2000 godina nijedan papa se nije sjetio pogledati svitak, ali ovaj papa je postao znatiželjan: što je u njemu? Kakav je to sporazum? Svaki puta kada rabin daje svitak papi, ovaj ga sljedećeg jutra ceremonijalno vraća. Što je točno u njemu? Otvorio je svitak. On je bio veoma star - 2000 godina star. Znate li što je pronašao? Bio je to račun za Posljednju Večeru. Židovi su i dalje tražili, "Platite račun." Naravno, Isus je umro a da nije platio račun.